

2026 május 2.,
szombat

Kedves gyerekek,

Emlékeztek még, hogy a mult alkalommal azzal zártam a levelem, hogy a párom ismét a fészekben tartózkodik mivel valószínű a 4. tojást tojja? Nagyon melléfogtam. Annyira el voltam foglalva a saját tennivalóimmal, hogy nem vettem észre, hogy pár napja kotlik. Az elkövetkező csaknem két hétben éjjel-nappal a tojásokon ült, csak táplálkozni hagyta ott a fészket. Ez idő alatt én vigyáztam, hogy senki és semmi ne zavarja kotlás közben, de árgus szemekkel figyeltem a területünket is. Természetesen nem mondtam le a reggeli, esti koncertekről sem. Tudjátok, mi madarak énekünkkel kommunikálunk, védjük meg a territóriumunkat (területünket). Volt időm arra is, hogy megfigyeljem mivel foglalatostkodnak madártársaim. A legeslegjobban a csuszka lepelt meg. El sem tudtam képzelni miért gyűjt apró kéregdarabokat, de legfőképpen azt, hogy miért szállítja ezeket be a nagyapóék kerítése mögött levő tölgy odújába. Hamarosan rájöttem, hogy fészket rak ezekből a kéregdarabkákból és nem béleli ki mohával, tollakkal, állatok szőrével, mint ahogy más madár teszi. Én biztos nem szeretném, hogy a fiókáim ilyen kemény fészkekben lássanak napvilágot.

Ezt követően megcsodáltam azt a "művészi hajlamot", viccelek, hanyagságot, ahogyan a házi verebek rakják a fészkeket. Fűszálakat, zöld leveleket, tollakat gyűjtöttek egy cserép alatt levő nyílásba. Nehogy azt gondoljátok, hogy bárcsak megpróbálták valamennyire elrendezni ezeket a fészkeanyagokat, hogy könnyebben be tudjanak menni saját "lakásukba". Semmi tehetségük nincs. Mellettük az én párom igazi építőművész olyan gyönyörű csésze alakú fészkeké fonta az ágacskákat, fűszálakat.

Hozzánk hasonlóan a postaládából a műodúba átköltözött cinegepár is mesterien megalkotott fészkekkel büszkélkedhet. A fészek alapját gyökerekből, fűszálakból készítették, ezt mohával, szőrrel bélelték ki. Még pár levendula ágacskát is hoztak, hisz ez megvédi a fiókákat a tetvektől, atkáktól. Az ők fiókáik már ki is keltek. Hangjuk alapján úgy gondolom, hogy akár 10-en is lehetnek. El tudjátok képzelni? 10 állandóan éhes száj, bocsánat csőr. Szüleik állandóan táplálék után kutakodnak. A madarászok szerint naponta akár 100 alkalommal is vihetnek egy-egy lepkéhernyót vagy más rovarlárvát, pókocskát a fiókáiknak. Vajon ez lesz a helyzet nálunk is?

Pár nap múlva választ is kaptam erre a kérdésemre, ugyanis 12 nap kotlás után kikelt mind a három fiókánk. Ezek a tojások lerakási sorrendjében bújtak ki. Be kell hogy valljam, nem tudtam szépnek nevezni őket. Mindössze 6 grammos súlyukkal nagyon picinek és törékenynek tűntek. Ráadásul alig tudták a fejüket tartani. És jajj, hogy nézett ki a fejük felülről, meg is ijedtem mikor megpillantottam. Kezdetben csak két nagy fekete foltot láttam, ezek lettek volna a szemeik (fiókáink kezdetben még vakok), széles csőrt és mellbe vágott a csupasz testük is. Egyáltalán nem hasonlítottak ráink. Párom nem tűnt ennyire meglepettnek, nagy hozzáértéssel gondoskodott aprócska fiókáinkról. Kihordta a fészekből a tojáshéjat majd az első napon nyálával etette a csöppségeket, szárnyai alatt melengette. Hamarosan én is bevállaltam az apai feladatokat és elkezdtem gilisztákkal, lepkehernyókkal táplálni őket. Amint kezdtek növekedni, párom is egyre több időt tartózkodott a fészektől távol, így az etetést már ketten végeztük. Szárazság volt, hetek óta nem esett az eső, nehéz volt gilisztákra bukanni és a fiókák gyorsan nőttek, egyre több eleségre volt szükségük. Ha az első napokban óránként csak 2-4 alkalommal vittünk nekik eleséget, most már akár 5-7 alkalommal is meglátogatjuk a fészket. Van amikor egyetlen hernyót viszünk a csőrünkben, máskor, az esetek többségében, annyit, amennyit meg tudunk fogni. Fiókáink feneketlen zsákok. Bármilyen gyakran tápláltuk, folyamatosan tátott csőrrel vártak. Szerencsére, hogy éjszaka pihentek, nem voltak éhesek, így csak napvilág kellett etessünk.

És most elárulok egy titkot, de csak akkor, ha megígéritek, még meg sem próbáltok utánozni. Valószínű bosszantanátok szüleiteket és engem sem néznének jó szemmel. Kész vagytok? Akkor elárulom, hogy akkor is tudok énekelni, ha csőröm hernyókkal van tele. Nem olyan hangosan, mint ahogy azt reggel vagy a késő délutáni órákban teszem, de ugyanolyan gyönyörűen. Igaz, hogy a strófáim rövidebbek. Megleptem ezzel a képességgemmel még Lili apját is, akiről kiderült, hogy tényleg elég sok mindent tud rólunk, madarokról.

Maradjunk még egy kicsit a titkok és ezek leleplezése témában. Azt hiszem nem tudjátok, hogyan sikerül tisztán tarttuk a fészkünket és annak környékét. Gondoljunk csak bele: ha a fiókáink ennyit esznek, akkor nagyon sok ürülékkel lepnek meg. Ez egy fehéres zsákcocskában távozik, így mi szülők azonnal csőrünkbe vesszük és a fészektől távolabb dobjuk el vagy pedig, meglepetéés, lenyeljük. Mivel ez az ürülék még rengeteg táplálékot tartalmaz, így akadályozzuk meg a pazarlást.

Most szinte magam előtt látom, milyen képet vágtok, de ez az igazság. Így fiókáink mindig tiszták, a fészekben és a fészek körül sem halmozódik fel az ürülék, ami jelentős mértékben gyengítené az immunrendszerüket, sőt meg is betegedhetnének, ugyanakkor a szag vonzaná a ragadozókat.

A fiókák megjelenésével egyre gyakrabban hallhatjátok riasztó hangjainkat is. Ha macskát, vagy ragadozó madarat látunk, valaki közeledik a fészkünk felé vagy bármilyen veszélyt észlelünk, magas, fémes "pli-pli-pli-pli-...." hangokat hallatunk, de így jelezzük azt is ha este készülünk nyugovóra térni. Izgatottságunkat a vörösbegy hangjához hasonló magas "cii" vagy csattogó "csakk-akk-akk-akk-..." hangokkal fejezzük ki. Ezeket a hangokat az év bármelyik pillanatában megfigyelhetitek. Remélem nem ijesztettelek meg ezzel a sok részlettel. Csupán azt szerettem volna hangsúlyozni, hogy mennyire változatos módon tudjuk kifejezni magunkat és repertoárunk nemcsak a mindenki által ismert dallamos énekből áll.

Még nagyon sok mindent tudnék mesélni, de kell folytassam a gilisztavadászatot. Biztos vagyok benne, hogy fiókáink ismét vagy még mindig nagyon éhesek és alig várják, hogy megjelenjek a fészeknél.

Üdvözettel,
Fekete rigó

Ajánlott tevékenységek:

1. Figyeljétek meg hogyan keressük a fűben a táplálékot. Ha van elég türelmetek, valószínű azt is láthatjátok milyen sok gilisztát tudunk csőrünkben tartani.
2. Sétáitok során hegyeztetek füleitek, hátha sikerül riasztó hangjainkat is azonosítsátok.
3. Sokan összetévesztik énekünket a barátposzátáéval, hisz sokszor közösen koncertezünk. A következő két kisfilm segítségével megtanulhattok azonosítani énekünk alapján is:
 - a barátposzátáról szóló kisfilm [III](#) nézhető meg vagy a You Tube-on a "Silvia cu cap negru, minutul de natura" kulcsszavak alatt.
 - a rólam szóló videó [III](#) látható vagy a You Tube-on a "Mierla, minutul de natura" kulcsszavak alatt.
3. ENNEK a videónak a segítségével betekintést nyerhettek fiókáink életének első 13 napjába. A fészket rejtett kamerával filmezték és egyetlen percig sem zavarták a fiókákat vagy az őket tápláló szüleiket.
4. Habár minden levalem végén arra kérlek, hogy nézzetek meg pár videót, nem szeretném, ha a képernyők előtt ragadnátok. A filmecskékből sokat tanulhattok, de igazi élménnyé csak saját megfigyeléseitek válhatnak. Töltsetek minél több időt a szabadban, járjatok tágra nyílt szemekkel és kihegyezett fülekkel. Ha kirándulásaitok során madárfészket láttok, nézzétek meg, de CSAK MESSZIRŐL. Ne zavarjátok a madarakat! És ne zavarjátok, bánthatok más állatokat sem! Ne tépjétek a növényeket!

